

Raadsvoorstel

Opsteller

Vermaat, Margo

Vergadering van

14 november 2023

Kenmerk

Z/23/063611 / D/23/121747

Portefeuillehouder

Bas Lont

Portefeuille

Financiën

Onderwerp

Vaststellen belastingverordeningen 2024 Oudewater

Inleiding

Jaarlijks worden alle belastingtarieven, waar nodig, opnieuw vastgesteld. Dit hangt nauw samen met het gemeentelijke begrotingsproces. In de begroting worden in afzonderlijke paragrafen de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot een aantal beheersmatige aspecten. Eén van de verplichte paragrafen in de begroting is de paragraaf lokale heffingen. In deze paragraaf wordt onder andere inzicht gegeven in de geraamde kosten, het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en ontwikkelingen op hoofdlijnen van de diverse heffingen. De hierbij ter besluitvorming voorgelegde belastingverordeningen vormen een uitwerking van de beleidsvoornemens zoals geformuleerd in de begroting in het algemeen en de paragraaf lokale heffingen in het bijzonder. Uitgangspunt voor de tariefontwikkeling is het vastgestelde inflatiepercentage van 4,2%. Daarnaast kunnen er inhoudelijke redenen zijn om tarieven aan te passen. Dit kan het gevolg zijn van wijzigingen in wettelijke regelingen of gemeentelijke besluitvorming, zoals in de laatste begrotingsbehandeling en besluitvorming door uw raad. Tevens is het gebruikelijk dat de belastingverordeningen jaarlijks redactioneel worden getoetst aan de modellen van de VNG. Ook voor 2024 heeft deze toetsing plaatsgevonden. De tarieven die afwijken van het inflatiepercentage zijn hieronder in een toelichting per verordening verantwoord.

De raad besluit

De volgende verordeningen vast te stellen:

1. Verordening onroerende-zaakbelastingen 2024
2. Verordening riool- en waterzorgheffing 2024
3. Verordening afvalstoffenheffing 2024
4. Verordening precariobelasting 2024
5. Verordening verblijfs- en toeristenbelasting 2024-2025
6. Verordening lijkbezorgingsrechten 2024
7. Verordening marktgeld 2024
8. Verordening bruggeld 2024
9. Legesverordening 2024

De bevoegdheid van de raad komt voort uit de volgende wet- en/of regelgeving

De raad is bevoegd om over dit voorstel een besluit te nemen op grond van artikel 149 en 216 van de Gemeentewet.

Beoogd effect

Het vaststellen van de belastingverordeningen 2024 maakt heffing van de gemeentelijke belastingen op basis van de actuele uitgangspunten en tarieven mogelijk.

Argumenten

Afwijkende tariefstijging/daling ten opzichte van het inflatiepercentage

2. Riool- en waterzorgheffing

De opbrengst van de riool- en waterzorgheffing wordt voor 2024 verhoogd met 14,2%. Naast het inflatiepercentage van 4,2% wordt voorgesteld om de tarieven met 10% extra te verhogen. Deze extra verhoging is een uitgestelde verhoging naar aanleiding van een besluit van de raad bij vaststelling begroting 2023. Deze verhoging is nader toegelicht in de begroting 2024.

3. Afvalstoffenheffing

Per 1 januari 2024 gaat, overeenkomstig het Grondstoffenbeleidsplan 2023-2026, de manier waarop de afvalstoffenheffing wordt geheven veranderen. Vanaf dat moment bestaat de afvalstoffenheffing uit een vast deel en een variabel deel. Het vaste deel wordt aan het begin van het jaar geïnd en bedraagt € 259 per huishouden. Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen een- en meerpersoonshuishoudens. De hoogte van het variabele deel is afhankelijk van het aantal keer dat restafval wordt aangeboden. Dit deel wordt geïnd bij de belastingaanslag van het volgende jaar. Bij het opstellen van de begroting is uitgegaan van een variabel tarief van € 7 per keer dat een minicontainer (kliko) met een inhoud van 240 liter wordt aangeboden. Net als in voorgaande jaren geldt dat één 240 liter container gelijk is aan vijf stortingen in een ondergrondse container. Het tarief per storting komt daarmee op € 1,40. Op basis van ervaringscijfers van andere gemeenten met dezelfde heffingsmethodiek wordt ervan uitgegaan dat een gemiddeld huishouden de container in het eerste jaar negen keer aanbiedt. Uit deze benchmarkgegevens blijkt dat een gemiddeld eenpersoonshuishouden de container ongeveer 4 keer aanbiedt.

5. Verblijfs- en toeristenbelasting

De behoefte bestaat om een eerlijker speelveld te creëren voor iedereen die tijdelijk in de gemeente verblijft. De indruk bestaat dat niet alle verhuurders van accommodaties (bijvoorbeeld aan arbeidsmigranten) toeristenbelasting afdragen, terwijl ze wel hiertoe verplicht zijn. Voorgesteld wordt om een onderscheid te maken tussen een lager tarief voor kamperen en een tarief voor overige verblijven. Voor kamperen geldt dat dit een logiesvorm is waarbij mensen relatief langer verblijven. Met de lagere tariefstelling voor kamperen houden we hiermee rekening. Een aantal verhuurders van accommodaties lijkt op dit moment nauwelijks belasting af te dragen. Door de wijzigingen kunnen we actiever deze groep benaderen. Hiermee sluit de werkwijze van onze gemeente en die van de gemeente Woerden op elkaar aan.

8. Bruggeld

Het tarief voor bruggeld wordt niet verhoogd met het inflatiepercentage van 4,2%, omdat een rond bedrag makkelijker is te innen door de brugwachter. Het tarief voor 2024 blijft gehandhaafd op € 2,00.

9. Legesverordening

Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging

Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (verder: Wkb) in werking. Vanwege deze stelselwijzigingen wordt de oude legesverordening vervangen door een nieuwe legesverordening. Deze nieuwe legesverordening is beleidsneutraal. Voor bestaande producten of diensten zijn de tarieven uit de oude legesverordening overgenomen en geïndexeerd. Waar er sprake is van een nieuw product of dienst is gekozen voor een kostendekkend tarief.

Van haalbaarheidsverzoek naar intake- en omgevingstafel

In de huidige situatie kent de gemeente de service van een haalbaarheidsverzoek waarvoor een vast tarief van € 562,85 wordt berekend. Die kosten worden bij indiening van een formele aanvraag om omgevingsvergunning in mindering gebracht op de leges van de omgevingsvergunning. Onder de Omgevingswet kan een initiatiefnemer een principeverzoek indienen om de wenselijkheid en haalbaarheid van een initiatief te onderzoeken. Bij de behandeling van een principeverzoek wordt onderscheid gemaakt tussen een intake- en een omgevingstafel. Aan de intake- en omgevingstafel wordt beoordeeld of een initiatief wenselijk is en of het past in de Omgevingsvisie van de gemeente. Indien het initiatief wenselijk is bespreken verschillende experts aan de omgevingstafel met elkaar in hoeverre het initiatief haalbaar is. Ook geven zij randvoorwaarden mee voor het aanvragen van de omgevingsvergunning. Een initiatiefnemer voorkomt hiermee verrassingen tijdens de aanvraagprocedure en versnelt de aanvraagprocedure. Daardoor hoeft een initiatiefnemer minder lang te wachten op een vergunning.

De intake- en omgevingstafel is nieuw in de legesverordening. Voor de behandeling van het initiatief aan de intake- en omgevingstafel is aangesloten bij het huidige tarief van het haalbaarheidsverzoek. Dit tarief is niet kostendekkend, maar bedoeld om de drempel voor de indiening van een principeverzoek laag te houden. Op deze manier willen wij stimuleren dat voor

ingewikkeldere initiatieven een principeverzoek wordt ingediend. Voor de behandeling van een initiatief aan de omgevingstafel is gekozen voor een kostendekkend tarief. 70% van de leges voor de intake- en omgevingstafel worden in mindering gebracht op de leges voor de aanvraag omgevingsvergunning.

Milieuleges

Onder de Omgevingswet zijn er nieuwe activiteiten toegestaan om leges over te heffen, waaronder milieuvergunningen. Tegelijk met de komst van de Omgevingswet wordt er niet meer gesproken van milieu-inrichting maar van een 'milieubelastende activiteit'. Er bestaan nog veel onzekerheden over het aantal milieubelastende activiteiten dat naar verwachting wordt aangevraagd en de tijd dat de behandeling van een aanvraag kost om leges te heffen over milieuvergunningen. We gaan in 2024 monitoren om een beter beeld hiervan te krijgen. Met de ODRU wordt in regionaal verband bekeken om milieuleges te heffen en hoe gemeenten dit in kunnen voeren. Omdat nog geen leges geheven worden voor milieuvergunningen wordt met deze keuze geen legesinkomsten misgelopen.

Kinderopvang

In Oudewater is het, net als in de rest van het land, moeilijk geworden om kinderopvang te vinden als men specifiek kiest voor gastouderopvang. Gastouderopvang is met name van belang voor ouders met flexibele werktijden, zoals werkenden in de zorg, bij de politie of de brandweer. De te betalen huidige leges (eenmalig € 555,-) schrikken nieuwe gastouders af, terwijl er een toenemende behoefte is nu steeds vaker beide ouders gaan werken. Om te voorkomen dat er een tekort aan gastouders in Oudewater ontstaat, stellen we voor de leges te verlagen naar € 150,- voor het oprichten van een nieuwe gastoudervoorziening.

Kwijtschelding van leges

In december 2022 heeft wethouder Lont de toezegging gedaan om te onderzoeken welke uitzonderingen door gemeenten worden gemaakt voor het heffen van leges.

Door de toegenomen kwetsbaarheid van lagere inkomensgroepen wordt voorgesteld om kwijtschelding mogelijk te maken voor de volgende leges;

- aanvraag gehandicaptenparkeerkaart
- standaard geneeskundig onderzoek voor een aanvraag gehandicaptenparkeerkaart
- uitgebreid geneeskundig onderzoek voor een aanvraag gehandicaptenparkeerkaart
- aanvraag gehandicaptenparkeerplaats
- realiseren van de gehandicaptenparkeerplaats

Het bovenstaande is uitgewerkt in artikel 8 van de legesverordening.

Kanttekeningen

Als de belastingverordeningen niet worden vastgesteld voor 31 december 2023, moet de gemeente door heffen op basis van de oude tarieven van 2023. In dit geval worden de opbrengsten die opgenomen zijn in de begroting niet gehaald.

De raad heeft in motie 098 uitgesproken "bij komende aanpassingen van beleidsstukken ook aandacht te hebben voor verduurzamingen van monumentale panden (bijvoorbeeld bij groene leges)". In deze legesverordening is die motie nog niet verwerkt. Er wordt nog gekeken of en op welke wijze invoering van groene leges voor monumentale panden mogelijk is. Het is mogelijk een wijzigingsvoorstel hiervoor gedurende 2024 in te dienen, dus zonder een heel jaar te hoeven wachten.

Financiën

Financiële gevolgen belastingverordeningen

De hierbij ter besluitvorming voorgelegde belastingverordeningen vormen een uitwerking van de beleidsvoornemens zoals geformuleerd in de begroting 2024 en de paragraaf lokale heffingen in het bijzonder. De tarieven zijn met team Financiën afgestemd.

Financiële gevolgen Omgevingswet en Wkb

De (financiële) gevolgen van de Omgevingswet en de Wkb op de legesverordening zijn in kaart gebracht. Hiervoor is gebruik gemaakt van de informatie en onderzoeken die door het Rijk en de VNG beschikbaar zijn gesteld. Het is echter onzeker of de werking van het stelsel in de praktijk aansluit op de prognoses in deze onderzoeken. Daar komt bij dat op 11 september 2023 minister De Jonge in een brief aan de Eerste Kamer heeft aangegeven dat het publiekrechtelijke deel van de Wkb per 1 januari 2024 alleen voor nieuwbouw gaat gelden. De inwerkingtreding van de Wkb voor verbouw is uitgesteld tot 1 juli 2024. In de onderzoeken naar de financiële gevolgen van de wetgeving is geen rekening gehouden met dit uitstel. Vanwege deze onzekerheden is het van belang om de financiële consequenties van deze wetwijzigingen

in 2024 te monitoren en waar nodig tijdig bij te sturen. Deze monitoring en evaluatie laten wij verlopen via de reguliere P&C-cyclus. Het eerste bijstuurmoment zal bij de voorjaarsrapportage in 2024 zijn.

Uitvoering

Na vaststelling zullen de verordeningen in het Gemeenteblad worden bekendgemaakt teneinde per 1 januari 2024 in werking te treden. Vervolgens zullen de in de verordeningen vastgelegde bepalingen en tarieven conform de betreffende heffing worden uitgevoerd in het belastingjaar 2024.

Communicatie

De vastgestelde belastingverordeningen worden in het Gemeenteblad, op www.overheid.nl (lokale wet- en regelgeving) bekendgemaakt.

Samenhang met eerdere besluitvorming

Programmabegroting 2024-2027 Oudewater Z/23/062859

Bijlagen

D/23/122752 Verordening onroerende-zaakbelastingen 2024
D/23/122764 Verordening riool- en waterzorgheffing 2024
D/23/122741 Verordening afvalstoffenheffing 2024
D/23/122758 Verordening precariobelasting 2024
D/23/122771 Verordening verblijfs- en toeristenbelasting 2024-2025
D/23/122749 Verordening lijkbezorgingsrechten 2024
D/23/122750 Verordening marktgeld 2024
D/23/122744 Verordening bruggeld 2024
D/23/123018 Legesverordening 2024
